

TÉMA: What is your name?

STALO SE: Pod světlý reflektorů
Vlasatý ples, Premiéra Návštvy z pravěku
Lambda se loučí, Výlet do Terezína

AUTORSKÁ TVORBA: Legenda o stvoření světa,
Poklad kmene Naulů

ROZHOVOR: Lukáš Grygar, Jak prožívali dětství naši učitelé?

poezie, fotosoutěž, recept, anketa s Lambdány a další

Editorial

Vážení čtenáři,

vítejte u dalšího čísla časopisu Přírodní školy. Určitě jste si všimli, že se toto číslo od čísla minulého liší na první pohled, a to nejen obsahem, ale i názvem. A právě s ním jsme měli velké potíže, protože vymyslet název pro celý časopis není žádná legrace. Při jeho vymýšlení jsme měli zohlednit dva důležité požadavky: název musí souviset se školou a zároveň i s minulým číslem časopisu, který se jmenoval Vesmír. Padlo mnoho návrhů nejen naší redakce, ale i ostatních studentů (např. Mražená vos, Příroděškolský prásk, Zelená vpřed!). Nakonec byl vybrán název Vesmírný kurýr odkazující na píseň Rakety od Jaromíra Nohavici, kterou s oblibou zpíváme.

Všechno jednou začíná, všechno jednou končí. Letos se loučíme s naším maturitním ročníkem - Lambdou, kterému je toto číslo částečně věnované. Krom článků o Lambdě zde najdete i povídky, básničky, články o proběhlých akcích, rozhovory s učiteli o jejich dětství a jinou tvorbu našich studentů, a to nejen texty, ale i ilustrace a fotografie. Doufáme, že se vám toto číslo bude líbit.

Anežka Ptáčková

Redakce

Obsah

What is your name?	3
Pod světly reflektorů.....	4
Zpívající zastupitel či filmový herec.....	5
Výlet do Terezína.....	7
Vlasatý ples.....	8
Premiéra Návštěvy z pravěku.....	9
Lambda se loučí, Kam kráčíš Lambdo?.....	11
Jirka s Aničkou se stali součástí mé rodiny	13
Jak zatočit s nudou?	14
Vítězná fotka fotosoutěže.....	16
Legenda o stvoření světa	16
Poezie	17
Poklad kmene Naulů	18
Anežka, věčně ve škole	19
Fóbie z pomerančů, kočky ve třídě	20
Takový trochu kočovný život	21
Byl jsem hrůzný hudební antitalent	23
Spi, jede tramvaj!.....	24
Chtěl jsem být taxikářem.....	26
Recept	27

Vesmírný kurýr • ČERVEN 2019 • neprodejně
Tento časopis vydává Gymnázium Přírodní škola
Letohradská 370/1, 17000 Praha 7 - Holešovice
email: info@prirodniskola.cz • web: www.prirodniskola.cz
redakce: Anežka Ptáčková, Julie Kadlecová, Marie Páková
hlavička časopisu, ilustrace: Alžběta Šebánková
titulní foto: Tomáš Kudláček, omalovánka: Ondra Fábry
foto: Pokud není uvedeno jinak archiv Přírodní školy.
jazyková korektura: Jitka Motejzická
sazba a grafika: Matouš Bičák

What is your name?

Štěpán Macháček

Vzpomínáte si, jaké anglické slovíčko jste se naučili jako první? Já ne, ale první celá věta, kterou jsem uměl, byla: What is your name? Naše jména jsou důležitá, o čemž svědčí i fráze, kterou se v cizích jazycích učíme mezi prvními. A co vaše křestní jména? Víte, co vaše jméno znamená nebo jak vzniklo? Je vaše jméno běžné, oblíbené nebo naopak málo frekventované? A jste s ním spokojeni? Na Přírodní škole se některá jména opakují a mě zajímalo, která jména se opakují nejčastěji a zda četnost křestních jmen odpovídá četnosti jmen v celé české populaci. A o výsledky svého bádání bych se s vámi rád podělil.

Na úvod je potřeba zmínit, že mne zajímají všichni studenti, kteří na Přírodní škole kdy studovali, bez ohledu na délku studia (která se pohybuje od necelého měsíce až do osmi let). Započítávat tedy budu všechny bývalé studenty, co odešli během studia, všechny absolventy i všechny současné studenty. Celkem to dělá 298 studentů, z toho je 198 chlapců a 100 dívek. Zajímavé je, že těch téměř 200 chlapců má 59 různých jmen a 100 dívek má 53 různých jmen. Chlapecká jména se tedy více opakují, kdežto dívčí jména mají mnohem větší variabilitu. Myslíte si, že četnost použití jmen u studentů Přírodní školy bude víceméně podobná jako ve zbytku české populace? Nebo se přírodoškolští rodiče vymykají normálu? No, posuďte sami.

V tabulce 1 najdete jména za celou českou populaci (2015), v tabulce 2 jsou jména dětí narozených v lednu 2018, tedy jména, která aktuálně „frčí“. Tabulka 3 pak přináší nejčastější jména studentů Přírodní školy.

Na první pohled je vidět, že se nejčastější chlapecká jména na Přírodní škole objevují i mezi nejčastějšími jmény v celé populaci (např. Jan, Martin) nebo mezi nejčastějšími jmény, která se aktuálně dětem dávají (např. Jakub, Vojtěch, Adam). U dívek na Přírodní škole se též vyskytují jména častá (např. Kateřina, Marie, Tereza), ale zároveň platí, že nejčastější jména dívek Přírodní školy se na předních místech jmen v celé populaci neobjevují (např. Veronika, Barbora, Petra).

Jste rádi, že je vaše jméno klasické nebo naopak výjimečné? Provedl jsem takový minivýzkum a zjistil, že třetina všech dotázaných má radši klasická běžná jména, většinou z důvodu tradice a významu těchto jmen. Další třetina má raději jména méně běžná, ale brání se jménům hodně výjimečným (bylo uvedeno několik odstrašujících případů: Kunhuta, Esmeralda, Šanonel). A poslední třetina by radši nějaké výjimečné jméno, většinou z důvodu, aby se odlišovali od ostatních. Nicméně téměř všichni dotázaní byli se svým jménem spokojeni. Ve většině případů to bylo tak, že

Tabulka 1 – četnost jmen v populaci (2015)

1.	Jiří	Marie
2.	Jan	Jana
3.	Petr	Eva
4.	Josef	Hana
5.	Pavel	Anna
6.	Martin	Lenka
7.	Jaroslav	Kateřina
8.	Tomáš	Věra
9.	Miroslav	Lucie
10.	Zdeněk	Alena

Tabulka 2 – četnost jmen dětí narozených v lednu 2018

1.	Jakub	Eliška
2.	Jan	Anna
3.	Adam	Sofie
4.	Matyáš	Ema
5.	Tomáš	Tereza
6.	Vojtěch	Karolína
7.	Matěj	Adéla
8.	Filip	Viktorie
9.	Ondřej	Natálie
10.	Dominik	Kristýna

Tabulka 3 – četnost jmen studentů Přírodní školy (včetně počtu studentů daného jména)

1.	Jakub - 17	Veronika - 8
2.	Martin - 13	Barbora - 6
3.	Jan - 13	Kateřina - 5
4.	Tomáš - 11	Marie - 4
5.	Ondřej - 11	Petra - 4
6.	Matyáš - 9	Alžběta - 3
7.	Vojtěch - 8	Anežka - 3
8.	Adam - 8	Ester - 3
9.	David - 7	Johana - 3
10.	Lukáš - 6	Markéta - 3

kdo má výjimečné jméno, má raději výjimečná jména, a kdo má běžné jméno, má raději běžná jména. ■

Pod světly reflektorů aneb Přírodní škola na pódiu

Julie Kadlecová

Ve středu 27. února bylo v Salesiánském centru v Kobyliších už od rána rušno. Všechny divadelní skupiny, které se měly na letošní Akademii Přírodní školy objevit, nacvičovaly postupně svá vystoupení a ladily poslední detaily jako osvětlení, hlasitost zvukových efektů nebo prostorové uspořádání na podiu, a to všechno musely stihnout do páté hodiny večerní.

Moderátor akce Kryštof Zapletal (rozhovor s ním najdete na str. 5) zazpíval na začátku píseň *Hladiny* od Vojtěcha Dyka a po úvodním slovu Františka Tichého se představilo autorské divadlo *Vítejte v Delfách*, které s humorem vyprávělo příběh tří podvodnic, které se rozhodly založit falešnou věštinu. Představení bylo oživeno amatérskými, avšak povedenými, tanečními choreografiemi. „Povedlo se nám splnit vše, co jsme chtěli,“ hodnotila vystoupení autorka hry Františka Ekrťová z Mí. „Slyšela jsem nějaké pozitivní ohlasy a mám z toho radost.“

Po velkém potlesku následovala divadelní hra *Akt* od Jára Cimrmana. Tato komedie měla očekávaný úspěch a než odzvonilo na přestávku, publikem se prohnaly vlny smíchu a zavládla uvolněná atmosféra. A jak hodnotil vystoupení režisér Jakub Fojtík? „Nebyla tam žádná výrazná textová chyba, náš výkon hodnotím kladně. Od diváků už mám několik pozitivních ohlasů i přesto, že jsem byl většinu času v zákulisí.“

Během přestávky, kdy se do posledního místa naplněné divadlo pokusilo přemístit ze sálu do foyer, bylo možné najít na jednom ze stolků také první vydání našeho školního časopisu s názvem *Vesmír*. Zájem publika, které se tradičně skládalo z rodičů, bývalých studentů a přátel školy, nás velmi potěšil, a dokonce jsme vybrali na dobrovol-

ném příspěvku nemalou sumu, která byla využita na tisk čísla, které právě držíte v ruce.

Po přestávce následovalo představení *Hill House*, které režíroval Richard Sladký, absolvent Přírodní školy. Toto dílo inspirované seriálem *The Haunting of Hill House* zavedlo obecenstvo do děsivého sídla na okraji malého města v Anglii, kde se doktor Montague se skupinou pěti lidí snaží dokázat přítomnost nadpřirozených bytostí. Ty se ale začnou projevovat v úplně jiné podobě, než si noví obyvatelé domu představovali. Začínající blouznění jednoho z hostů, mladé ženy Eleanor, pomalu vyeskaluje do závěrečné scény, kdy jí nadpřirozené síly „nedovolí“ sídlo opustit a Eleanor se při odjezdu zabije v autě.

Pro navození hororové atmosféry bylo hojně využito výrazných zvukových a světelných efektů a také stylových kulis. Divákům se mnohokrát tajil dech, hlavně ve chvíli, kdy se Markéta, hrající Eleanor, objevila na okraji zábradlí jednoho z balkonů. „Myslím, že to bylo docela dobré,“ zhodnotila sebe i ostatní herce Markéta, „rozhodně nad naše očekávání. Ta ale nebyla moc vysoká,“ dodává. Důvodem byl podle ní nedostatek času na nácvik a hlavně na koordinaci světelných efektů.

„Na letošní Akademii byla dobrá divadla a nebyla tak zdoluhavá jako ta loňská,“ komentovala Markéta ještě celou akci. Přesto publikum odcházelo ze Salesiánského centra až za tmy za zvuků společně zpívané závěrečné písně *Být stále mlád*, kde se opět předvedl sólista Kryštof Zapletal. ■

Zpívající zastupitel či filmový herec na divadelních prknech? aneb Život a koníčky Kryštofa Zapletala

Julie Kadlecová, foto: archiv K. Zapletala

Kryštof Zapletal (16 let) je studentem třídy Mí (kvinta). Typickým příkladem studenta ale rozhodně není. Jeho život je mnohem pestřejší a zahrnuje jak natáčení televizního seriálu, tak plánování demonstrací. Na Akademii Přírodní školy jsme ho mohli vidět v roli herce, modelátora, ale i zpěváka. Něco víc o jeho zájmech jsem se pokusila zjistit v následujícím rozhovoru.

Kryštofe, ty jsi na letošní Akademii vystupoval hlavně jako herec a zpěvák. Abychom to rozebrali postupně - jak ses dostal k herectví?

Přestože se nikdo z rodiny, ani v minulosti, nikdy herectvím nezabýval, takže nemám žádné vložení herecké geny, mě to vždycky bavilo. Chodil na různé dramaťáky a Letní hereckou školu. Tam vás něco naučí, když jste malí, potom jezdíte spíš kvůli kamarádům. Přihlásíte se tam ale do castingové agentury, a tím se dostanete do kontaktu s lidmi, kteří už vás mohou někam dostat. A tímto způsobem, přes agenturu, vám potom posílají nabídky. Některé nevyjdou, některé vyjdou a už to jede.

Jaké jsou zatím tvoje herecké zkušenosti?

Kromě dramaťáku a Letní herecké školy mám zhruba dvě podstatnější zkušenosti, a to roční natáčení seriálu Svatby v Benátkách, který se vysílal na TV Prima, a teď už téměř roční a nadále pokračující natáčení seriálu Krejzovi, také na TV Prima. Mimo to jsem dělal komparzy v Modrém kódu nebo ve Třech mušketýrech pro BBC. Mohl jsem být i v divadle, ale tenkrát jsem byl ještě malý, bylo mi 8 nebo 9 let. Odmítl jsem, jelikož představení by byla třikrát týdně do devíti nebo desíti hodin večer, a to by tehdy, v mém věku, nebylo komfortní. Ale teď, jak přestanu točit, plánuji chodit na casting i na divadlo, protože mi hraní v divadle přijde lepší, i když je to za horší prachy.

Jak zvládáš dohromady školu a natáčení seriálu Krejzovi?

Nezvládám (smích). Nemám individuál (individuální vzdělávací plán – pozn. red.), i když si to

hodně lidí myslí, mám jen posunutou docházku, to znamená, že nemám docházkový limit, ale nároky na mě jsou úplně stejné. Mám ale sluchovou paměť, takže když něco slyším, mám větší tendenci si to zapamatovat, tudíž když ve škole jsem, což se moc často nestává (smích), nemám s učivem problémy. Ale je to problém třeba v chemii, kde mám expertní úroveň, protože si nemám látku jak doplnit. Z papíru se to nenaučím, proto se snažím psát testy hlavně z toho, na co jsem v hodině byl. Naštěstí jsou tady učitelé nastavení tak, že když nikoho neobtěžujete tím, že byste věčně odevzdávali všechno pozdě, podmínky vám rádi přizpůsobí tak, aby obě strany měly méně problémů a vzniklo z toho ještě něco pěkného.

Mluvil jsi o tom, že bys rád hrál v divadle. Jaký vidíš nejzásadnější rozdíl mezi hraním v divadle a hraním ve filmu?

Ten rozdíl je strašně velký. Člověk musí pracovat úplně jinak s hlasem, s intonací a s řečí těla, musí umět využívat pódium, musí umět na slovo poslouchat režiséra. Když jste na place, tak si roli uděláte trochu podle sebe, a když se to režisérovi vyloženě nelíbí, dá se to natočit znovu. Na divadle máte nejdříve čtené zkoušky, které trvají dlouho, potom se role vyvíjí hlasově, intonačně, a potom se teprve začíná dávat do prostoru, začíná se pracovat s kulisami... Ale úplně nejpodstatnější rozdíl je podle mě v tom, jak se snažíte. Když jste na natáčení a něco pokazíte dvakrát nebo třikrát, jsou na vás všichni naštvaní, že tam musí být déle - i tak jsou 12-hodinové směny - ale natočí se to znovu, není to takový problém. Když něco pokazíte v divadle, problém to je, nemáte šanci to zahrát znova, a každý večer ze sebe herec musí vydat sto procent, jinak je to špatně. Nemůžete si jeden večer oddechnout a jiný to zahrát úplně skvěle, jako je to občas na natáčení. To, že se některý záběr povede líp než jiný, to na divadle nemůže být. Každý večer sto-procentní výkon, tak se pozná dobrý herec.

Na Akademii jsi vystupoval se svým pěveckým číslem. Jak dlouho už je zpěv tvým koníčkem?

Zpěv je moc krásná věc, uvolní velké množství energie a dá se jím řešit hodně problémů, třeba osobních - když se mi něco nelíbí nebo jsem nespokojený, zazpívám si nebo poslechnu dobrou písničku a už jsem zase happy.

Hudba umí krásným způsobem ovlivňovat naše emoce, zvláště když je někdo tak nadaný, což je pár lidí na světě, že umí hudbu krásně interpretovat. To já sice nejsem, snažím se ale dostat na nějakou úroveň, která je přijatelná. Jsem tenor, nejvyšší mužský hlas, můžu tedy zpívat písničky v nejvyšší poloze, což mně osobně přijde nejlepší, protože se při zpěvu dají dělat největší frajeřinky - to je ale čistě můj osobní názor. Navštěvuji teď nově hodiny zpěvu. Už předtím jsem chodil na zpěv, ale tak jednou za tři měsíce, teď chodím každý týden. Učím se u paní Elišky Hrubé Toperczerové, která zpívá třeba s Karlem Gottem, jinak je to profesionální sopranistka, takže ví, co dělá - chodím k ní asi dva měsíce a rozsah mi vytáhla už o dva tóny a i s technikou jsem dál.

Moje další otázka se opět týká tvé filmové kariéry. Co obnáší čerstvě nabytá popularita spojená se seriálem Krejzovi?

Myslím, že nemám žádnou čerstvě nabytou popularitu, jediný rozdíl, který jsem prakticky poznal, je v tom, že mi přibýly žádosti o sledování na Instagramu. Myslím, že za ten rok, co se seriál vysílá, se se mnou vyfotili možná tak tři lidi.

Poznávají tě kolemjdoucí?

Za rok tak tři. Ano, teoreticky se dá říct, že mě poznávají kolemjdoucí. Kdysi nějaký herec řekl takovou zajímavou myšlenku. Podle něj jsou tři stupně herecké slávy: že jste někomu povědomí, ale neví, kdo jste. Potom vás lidé poznávají podle vaší role, ale už neznají vaše jméno. A nakonec vás znají jako herce. Já jsem teď mezi prvním stupněm, že jsem někomu povědomý, a mezi druhým, že zasvěcenější znají jméno role, ale ne to, jak se jmenuji doopravdy.

Kromě příležitostného zpívání a hraní jsi aktivní i politicky. V jakých různých organizacích zrovna teď působíš?

Už více než rok jsem členem vedení spolku Million chviliek pro demokracii, což je protibabišovská organizace, která se snaží o dialog ve společnosti, aby se problémy pojmenovávaly, aby se o nich mluvilo, aby povědomí o nich rostlo.

Jsem druhým místopředsedou České středoškolské unie, což někdo nazývá studentskými odbory, ale s tím nesouhlasím. Je to studentská organizace, která spojuje zhruba 27 000 studentů a snaží se zlepšit podmínky pro studium, zlepšit studium jako takové, zlepšit rámcový vzdělávací systém, mluvit s politiky, mluvit s lidmi, kteří reálně mohou ovlivnit to, co se

ve škole bude dít. Unie zahrnuje i Středoškolský sněm hlavního města Prahy, což je zcela studentská organizace a zároveň je to oficiální poradní orgán magistrátu.

Hodláš se některým z těchto oborů - ať už politikou, zpěvem nebo herectvím - zabývat i profesně?

Určitě to zvažuji, protože to je asi to jediné, co umím - jsem moc šikovný člověk (smích), nejsem ale ještě rozhodnutý. Třeba herectví mě baví jako koníček, v tuto chvíli je to i moje profese

a určitě by mi nevadilo se tím živit. Je tu ale jistá hranice: na jedné straně nejste dost známí, abyste se uživil, a na druhé zas nemáte žádné soukromí. Ani jeden pól není dobrý. Politicky se asi nehodlám angažovat, možná jen na zastupitelské úrovni, ale nechci zaprodat duši ďáblu, jak se říká. Nejsympatičtější v ohledu profesním je mi zpěv, tam jsem ale úplně na začátku, takže se můžu dostávat dál a dál. Možná proto je mi sympatický. A taky, jak jsem říkal, uvolňuje spoustu energie. Když se člověk může v něčem zlepšovat, má z toho skvělý pocit. Když chcete něco dokázat v politice a umíte argumentovat a diplomaticky jednat, stejně je to nakonec o tom, která strana má víc hlasů, na argumentech nesejde a to je poměrně demotivující. Nejsympatičtější je mi tedy zpěv, i když myslím, že by mě osobně neuživil. Každopádně kombinaci těchto tří oborů bych bral.

Zpívající zastupitel?

Třeba.

Máš nějaký vzor?

To záleží jak v kterém oboru, pěvecky určitě Vojta Dyk, který si s hudbou umí krásně hrát. Pak Jan Sklenář, tenorista a muzikálový zpěvák, a pak, jak jinak, Karel Gott, a i když se mi větší nou nelíbí, co zpívá, líbí se mi, jak to zpívá. A pak jsou to moji rodiče. Ti jsou mi určitě vzorem, jejich pohled na svět i jejich přístup k životu. ■

Výlet do Terezína

Robin Kovář, foto: Mikoláš Pešek

Následující článek nám poslal účastník březnového výletu do Terezína, který organizovala Přírodní škola. Podobné akce nejsou určené jen pro naše studenty a Robin proto využil této příležitosti a na výlet se přihlásil. Co všechno na cestě do Terezína a v Terezíně zažili?

Sešli jsme se 9. března na Hlavním nádraží v 8:30 u knihupectví – obvyklé místo na sraz Přírodní školy. Jakmile tam všichni dorazili, rozdělili jsme se do pěti týmů. Byli jsme docela velká skupina, asi 30 účastníků.

V 9:05 jsme odjeli vlakem. Ve vlaku dostal každý tým papíry s otázkami a měli jsme je do hodiny správně vyplnit. Odpovědi jsme si kontrolovali později u Horní vodní brány v Terezíně. Všechny týmy dopadly dobře.

Z vlaku jsme vystoupili ve stanici Bohušovice nad Ohří. Odtud jsme šli asi 30 minut do Terezína. Vešli jsme Horní vodní bránou a po kontrole kvízu jsme pokračovali k budovám, kde bydleli staří a duševně postižení lidé. Poté jsme šli do bývalé jízďárny, kde se zrovna konaly psí závody. Nejružnější psíci tam skákali přes překážky a prolézali tunely. Když je proběhli, dostali dobrotu. Zadarmo by určitě neběželi.

Pak jsme pokračovali na náměstí a tam jsme si zahráli dobrodružnou hru. Rozdělili jsme se na dva týmy. Jeden tým bránil území vlečky a ten druhý se k ní musel nepozorovaně dostat. Po hře jsme se přemístili do skautské klubovny a tam jsme si opékali burty.

Po tábornickém obědě k nám přijela pamětnice Doris Grozdanovičová a vyprávěla nám svůj příběh života v ghettu. František ji představil

jako 93letou pamětnici. „Františku, to se mi musíš omluvit! Mně bude 93 až za měsíc. Teď je mi ještě 92,“ zareagovala na to paní Doris.

Její vyprávění bylo ohromně zajímavé. Paní Doris hodně vzpomínala na to, jak pásala ovce. Také vyprávěla o jednom esesákovi, který jí zachránil život. Pomáhal i dalším, ale zaplatil za to svým životem. Společně s paní Doris jsme navštívili muzeum ghetta a tam nám všechno dovyprávěla. Našli jsme tam i její fotku, jak pase ovce. Než odjela, řekla nám, že má doma přes 900 figurek ovcí.

S paní Grozdanovičovou jsme se v muzeu rozloučili. Ona odjela domů autem a my jsme šli na vlak do Bohušovic. František nám slíbil setkání s pamětníkem Tomanem Brodem, tak se na něj těším. Rozloučili jsme se na Hlavním nádraží v Praze v 19:15. ■

Vlasatý ples

Marie Pávová, foto: Daniel Pražák

Brány k jaru nám letos otevřel maturitní ples třídy Lambdy. Hotel Belveder, kde se ples konal, plesem doslova rozkvetl. Tématem lambdánského plesu byl světoznámý muzikál Vlasý.

Maturitní ples naší třídy Lambdy se konal v pátek 15. března od půl sedmé. Nevelký dvoupatrový sál hotelu Belveder se rychle zaplnil lidmi ve svátečních šatech. Ve svátečních šatech také začalo i předtančení maturantů. Jenže Lambda je na Přírodní škole poněkud legendární třídou, a tak přece nemohla mít klasické předtančení, jak je na maturitních plesích zvykem. Z jemných elegantních obleků a černých šatů se najednou stala barevná a vzorovaná trika a kalhoty a následovalo spoustu veselých krásně sehraňných minivariací různých stylů tance do rytmu písní z muzikálu Vlasý v podání živé kapely.

Následoval taneční blok, kde si všichni hosté mohli procvičit jednoduché či složité taneční variace. A pak následoval veřejný soud. Ano, to není to omyl, skutečně šlo o soud. Byl složený ze čtyř učitelů, kteří si postupně zavolali každého žáka Lambdy. V roli soudce za stolem seděl ředitel školy František Tichý, který bedlivě naslouchal slovům žalobce (pan učitel Marek Matura), obhájce (třídní učitel Lambdy Štěpán Macháček) a obhájkyne (paní učitelky Hanky Nábělkové). Celý soud se odehrával přímo uprostřed tanečního sálu. Pokaždé byl předvolán nějaký student nebo studentka maturitní třídy a všichni si vyslechli svoji leckdy úsměvnou žalobu a milou obhajobu, proč by měli být nebo naopak neměli být připuštěni k maturitním zkouškám. Nabízíme jeden příklad za všechny:

„Vážený pane předsedo, dovolu, abych Vám představil pana Filipa Bartůška. Filip dlouhodobě projevuje hluboký zájem o geografii, je nedostižný v práci s mapou i s rovníci a jeho věrnost oblíbenému fotbalovému týmu je výstrahou všem slávistům,“ začal pan obhájce Štěpán. „Filip Bartůšek. Tento chladnokrevně kalkulující mladý muž, bývalý reprezentant hokýjkové ligy a progresivní geograf NEMŮŽE být bohužel z bezpečnostních důvodů připuštěn k maturitní zkoušce! Vždyť mu bylo prokázáno nedovolené ozbrojování zákeřnými střelnými zbraněmi – v letech 2014–2015 vyráběl, distribuoval a aktivně po-

užíval flusáčky různých kalibrů a já tvrdím: Filip Bartůšek flusál, flusá a flusat bude a to třeba i v průběhu maturitní zkoušky, ze zálohy z potítka,“ takto tvrdě oponoval pan žalobce Marek. Ještě že tu byla druhá obhájkyne Hanka, která všechno zachránila. Někomu by se soudní líčení mohlo zdát dlouhé, protože trvalo něco kolem

hodiny, ale zato bylo krásně osobité. Nakonec ale všechno dobře dopadlo a k maturitě byli připuštěni všichni.

Po dalším tanečním bloku tu byla tradiční tombola se zajímavými cenami spojenými právě s Lambdou, jako například branka na florbal nebo sedací pytel ze třídy. A pak byla na řadě trochu dojemná část, dojemná zvláště pro rodiče maturantů: šerpování. Lambdánské šerpy byly zbarvené do fialova s řeckým písmenem λ (lambda). Bouchy fialové konfety a přes taneční parket se začala roztahovat obrovská tmavě zelená celta, do které se házely drobné peníze. Spoustu mincí se trefilo nějakému maturantovi do hlavy, jim to ale nevadilo, byli nadšení z toho, jak se celta plnila. Poté se parket opět zaplnil hosty a kapela rozehrála.

A pak se najednou setmělo a uprostřed parketu se objevil Ondra z Lambdy do půl těla nahý jen s modrou lehce pofidérní bundičkou. Předvedl své odvážné taneční kreace a už se k němu přihnaly všechny Lambdanky. Lambdáni v černém oblečení pak Ondru vyzvedli nad sebe a odnesli z parketu.

Opět nastala úplná tma. A jak to bylo dál? To se dozvíte na YouTube kanálu Přírodní školy, kde se můžete podívat i na výše zmíněné pestré lambdánské předtančení. ■

Premiéra Návštěvy z pravěku

Adam Pochman

Možná jste někdo z vás navštívil divadelní představení Návštěva z pravěku. Jak vlastně dopadla premiéra? Jak probíhala zkouška divadla? Jak se cítili účinkující před začátkem vystoupení? To vše se pokusím popsat v tomto článku.

Divadlo Návštěva z pravěku, které secvičili studenti Přírodní školy, je o klukovi jménem Petr Ginz, který zemřel v koncentračním táboře za druhé světové války. S jeho životem za druhé světové války se prolíná děj jeho knihy s názvem Návštěva z Pravěku. Knihu napsal Petr už ve 13 letech. Odehrává v Belgickém Kongu v 19. století.

Premiéra představení se konala 21. března. S premiérou se vždy pojí stres, o nervozitě ani nemluví. Vždyť jsme poprvé hráli hru před diváky! Přišli dokonce i různí významní lidé, které pozval pan ředitel František Tichý, např. ředitel Památníku Terezín PhDr. Jan Roubínek nebo zástupci americké ambasády.

Divadlo z pohledu hudebníka

Součástí divadelního představení jsou samozřejmě herci (osobně nechápu, jak se mohou naučit nazpaměť tolik textu). Divadlo ale netvoří jen herci, ale i hudebníci, stínoherci, režisér a mnoho dalších. Hudebníci, ke kterým patřím, měli vymyslet k tomuto představení hudbu a doprovodné zvuky. Ať je to hudební skladba nebo výstřel z pušky či zvuk tramvaje, to jsme měli na starosti my. Než jsem se připojil k divadlu, tak jsem nevěděl, jak probíhají zkoušky. Vždy jsem viděl jenom hotové divadlo. Díky této příležitosti jsem si vše mohl vyzkoušet na vlastní kůži.

Mnoho hodin zkoušení, tak aby byl každý přechod mezi jednotlivými scénami naprosto plynulý. Aby herci věděli, kdy mají nastoupit na scénu, nebo aby mluvili nahlas a dobře artikulovali, a ještě mnoho dalšího. Jsem rád za všechny zkušenosti, které jsem během přípravy divadla získal. Co se týče mé nervozity před začátkem vystoupení, nejhorší je, když se mi stane, že mám zmrzlé ruce, protože se mi potom hůř hraje na akordeon. Ale jinak se snažím být úplně v pohodě. A když začne divadlo, tak si ho již užiju. Kdybych náhodou v průběhu divadla udělal chybu, tak se snažím nezastavovat a hrát dál, jako by se nic nestalo.

Za mě osobně se premiéra povedla. Vždy je samozřejmě něco, co by šlo vylepšit, ale drobné nedostatky, doufám, nebyly vidět. Co jsem slyšel, ohlasy byly výborné. Takže jsem rád, že se lidem představení líbilo. Svědčí o tom i bouřlivý potlesk po skončení představení, který byl skutečně dlouhý. ■

Ohlasy

Kniha *Návštěva z pravěku* je dílem hodným nezměrného obdivu a to hned ze dvou pohledů. Především pro nádherné literární zpracování tehdy třináctiletým Petrem Ginzem, v němž tento velmi mladý, avšak zralý, autor prokázal nejen schopnosti vnímání tragické reality, ale i nadání srovnávat dva na první pohled zcela odlišné světy – obraz obyvatel koloniální velmoci konce 19. století a situaci šikanovaných židovských spolupůbčanů Protektorátu Čechy a Morava pod nacistickou okupací. Petr Ginz se tak stal díky svému dílu géniem již během svého krátkého života. Můj obdiv nicméně patří i všem talentovaným mladým hercům, studentům Přírodní školy vedeným kolektivem ředitele Františka Tichého, kteří tak přesvědčivě postavy hry ztvárnili a nadčasový příběh o boji dobra proti zlu Petra Ginze veřejnosti představili. Památník Terezín přivítá uvádění této hry v rámci svých vzdělávacích programů pro mládež a její uvedení rovněž podpoří na půdě jiných institucí.

PhDr. Jan Roubínek, ředitel Památníku Terezín

V inscenaci *Návštěva z pravěku* se studentům a jejich pedagogovi F. Tichému podařilo působivě propojit fiktivní román Petra Ginze s jeho skutečným příběhem životním. Diváka až mrazí z podobnosti obou příběhů, přičemž ten fiktivní jako kdyby byl předznamenáním toho skutečného. Taková paralela existuje mezi tvorbou a životem jedné z nejznámějších dětských obětí holokaustu a tvůrci ji prozíravě využili. Inscenace poměrně detailně seznamuje mladé publikum s temnou realitou protektorátu, s nelidskostí nacismu, perzekucí tzv. „neárijského“ obyvatelstva a jeho postupným uzavíráním za zdmi ghett a následnými transporty na východ, v té době pro většinu lidí neznámou kam. Avšak i do této temné reality proniká světlo Petrovy přátelské osobnosti, jeho mladého života a nezlomné touhy po žití a tvoření. Tyto faktory a propojení s Petrovým dobrodružným románem *Návštěva z pravěku* přidávají inscenaci na stravitelnosti, divák i přes tragický životní osud většiny postav neodchází z hlediště zdrcen. Odchází přesvědčen o nekonečnosti duše, o její absolutní svobodě, kterou nespoutají ani hradby ghetta.

Příběh Petra Ginze je toho jasným důkazem. Petr je zároveň svědkem i obětí jednoho z největších pochybení v dějinách lidstva, které se už nikdy nesmí opakovat. Především proto je potřeba jeho příběh předávat dalším generacím, které budou jednou utvářet budoucnost lidské civilizace.

Matouš Danzer, dramaturg, divadlo Lampion

Lambda se loučí

Anežka Ptáčková

Psal se den pátek 26. dubna. Začal úplně normálně, i když byl v něčem zvláštní, protože to byl poslední den, který s námi měli ve škole být i Lambdáni, náš maturitní ročník.

Ráno začalo v podstatě jako obvykle – společné setkání, sice venku na dvorku, ale to se dalo vzhledem k hezkému počasí čekat. Náš pan ředitel František zahrál jako obvykle dvě písničky na kytaru, řekly se informace, co a jak bude a jaké akce proběhnou o víkendu, načež začal František hrát další písničku. Vtom se v protějších oknech začaly „nenápadně“ míhat postavy zahalené v průhledných pláštěnkách. Začalo nám to být divné, když vtom se ozvalo:

„Deset, devět, osm, sedm...“ Nastala panika. Někteří se spasili útekem za plot na hřiště školy, zbytek jen čekal, co se bude dít dál.

„...Šest, pět, čtyři...“ Ti, co nestihli utéct, se to ještě snažili napravit, ale už bylo pozdě, protože...

„...Tři, dva, jedna, nula!“ Zběsilí Lambdáni se na nás vyřítili se všemožnými zbraněmi, jako jsou šlehačka, ocet nebo mýdlo smíchané s něčím ohavně páchnoucím.

Když jejich nájezd pominul, zkultivovali jsme se, vrátili se do tříd a začali se normálně učit. Naši maturanti se pak rozloučili s každou třídou zvlášť, přinesli všem dort a zahráli písničku. Nakonec to byl velmi vydařený den, na který všichni budeme dlouho vzpomínat stejně jako na všechny Lambdány. ■

Kam kráčíš, Lambdo? aneb Kdo ví, co bude dál...

Anežka Ptáčková

Mít hodně dětí? Být bohatý? Něco po sobě zanechat dalším generacím? O čem všem sní naši Lambdáni? Kam směřují po maturitě? Nejen to se dozvíte v této anketě.

OTÁZKY:

- a) Kam bys chtěl/a jít po maturitě?
Co chceš studovat?
- b) Co bys chtěl/a dělat potom?
- c) Co je tvůj velký sen?

Filip

- a) FTVS (Fakulta tělesné výchovy sportu) fyzioterapie
- b) Sportovního doktora, fyzioterapeuta
- c) Pracovat jako fyzioterapeut / masér ve velkém fotbalovém klubu (AC Sparta Praha)

Kačka

- a) To bych chtěla jít do světa na zkušenou.
- b) A pak právě studovat. Třeba.
- c) Učit se umění milovat, žít, prožívat. Být autentická. Neustrnout. Stále se obnovovat.

Kuba

- a) Podzemní a povrchová voda, Přírodovědecká fakulta UK
- b) Pořádat ilegální transkontinentální závody.
- c) Vydělat první milion dřív než Samuel Šulc.

Miloš

- a) Bio/ekologii + teologii
- b) Konkrétně úplně nevím.
- c) Přál bych si, aby se lidi obrátili k Bohu, důvěřovali mu, žili a měli se rádi.

Samuel

- a) Mezinárodní vztahy a diplomacie
- b) Pracovat v nějaké mezinárodní organizaci v zahraničí.
- c) Vydělat první milion rychleji než Kuba Koutník.

Kryštof K.

- a) Jazyk a pak FTVS.
- b) Žít.
- c) Žít.

Ema

- a) FTVS fyzioterapie, 1. LF (Lékařská fakulta) porodní asistence
- b) Asi mít dobrou práci v profesi, pomáhat lidem.
- c) Být šťastná, procestovat svět, naučit se surfovat a najít toho pravého - samozřejmě, aby byl pěkný a charismatickej.

Adam

- a) Geografie PřF UK (Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy)
- b) Sedět na Milešovce a zapisovat počasí do tabulky a lejt do sebe jedno pivo za druhým.
- c) Vzít si Johanku, založit rodinu, být úspěšný. A přál bych si, aby Sparta vyhrála Ligu mistrů.

Nechce být jmenován/a

- a) Na VŠ, přihlášky mám podanou na PřF UK (biologie).
- b) Mít rodinu a dělat práci, co mě bude bavit.
- c) Být součástí šťastné rodiny.

Ondra

- a) Matematiku na Matfyzu
- b) Research pro Deepmind (ideálně), Data Analyst (reálně).
- c) Svoji práci pomoci lidstvu se posunout vpřed.

Johanka

- a) Sociologii, uvidíme.
- b) Něco, co mi dává smysl.
- c) Přiblížit se lásce a dát si lasagne.

Ellen

- a) Na VŠ – speciální pedagogika a autoelektrikář
- b) Bejt šťastná s mimískem.
- c) Otěhotnět a neskončit pod mostem. Být dobrá máma a manželka (snad si mě někdo vezme).

Dan

- a) Právnická fakulta UK
- b) Asi nejraději soudce.
- c) Můj velký sen se asi nevejde do tohoto malého prostoru. Ale pojďme to zkrátit na: Být úspěšný, zdravý a šťastný. Někoho milovat a být milován... Je toho prostě hodně.

Nechce být jmenován/a

- a) FSV (Fakulta sociálních věd) nebo Pedagogická fakulta

- b) Věnovat se oboru, který vystuduji, a věnovat se svým koníčkům.
- c) Žít spokojeně, stát se úspěšným spisovatelem a v klidu dožít.

Matyáš

- a) Chtěl bych jít mimo Prahu.
- b) Mít hodně peněz.
- c) Být veganem, ekologickým aktivistou, být mentálně na výši.

Vincent

- a) Po maturitě si dám rok pauzu s pomaturitním studiem jazyků, které bych spojil s cestováním; pak UMPRUM, na produktový design.
- c) Doufám, že to samé jako během studia VŠ: design. Konkrétně bych chtěl dělat herní design zároveň s řemeslnou činností pro vnitřní klid.
- c) Zasadit strom, postavit věž, minimalizovat ekologickou stopu.

Kryštof B.

- a) ČVUT, obor design
- b) Design
- c) Double Backflip (dvojitě salto dozadu)

Jirka

- a) Hlásím se na tři lékařské fakulty v Praze.
- b) Asi lékaře, teda pokud mě studium dostatečně neodradí...
- b) Vidět, že za sebou nechávám na světě dobrou stopu, a dělat něco, co mě baví.

Terka

- a) UK - biochemie
- b) Pracovat v laboratoři.
- c) Dělat, co mě baví.

Lambda těsně před maturitní písemnou prací z češtiny.

Jirka s Aničkou se stali součástí mé rodiny

Tomáš Kovář, foto: aktualne.cz

Lukáš Grygar se narodil roku 1982 v Praze. Je posledním laureátem významné ceny Littera Astronomica za překlad knih ze série Jirkova dobrodružství od Lucy a Stephena Hawkinových. Dosud přeložil čtyři díly a v současné době pracuje na dalších dvou. Překladačství není jeho hlavní pracovní činností. Dlouhodobě se zabývá recenzováním počítačových her, moderováním hudebních pořadů v rozhlasu a úzce spolupracuje s hudebním magazínem Full Moon a časopisem Level. Ve volném čase se zabývá muzikou – vydal již čtyři hudební alba.

Rád bych se Vás zeptal na knižní sérii Jirkova dobrodružství, kterou jste přeložil. Za svůj překlad jste byl vloni na podzim oceněn. Co pro Vás cena znamenala?

V první řadě velké překvapení. Vím, že měly všechny díly dobrý ohlas u dětí i rodičů, ale že si jich tímhle způsobem všimne i Česká astronomická společnost, to by mě v životě nenapadlo. Když jsem si listoval předchozími laureáty, skoro jsem se červenal. Je to pro mě ohromná čest a samozřejmě i radost a symbolické poplácání po zádech, které zároveň patří také redaktorkám Jitce Zykánové a Petře Diestlerové. Obě odvedly na redakci překladu neocenitelný kus práce.

Na přednášce, kterou jsem viděl ze záznamu, jste prozradil, že pracujete na překladu dalších dvou pokračování. Kdy se objeví?

Jde o pátý a šestý díl: Jirka a Modrý Měsíc a po něm Jirka a Loď času. Pětka by měla vyjít ještě teď před prázdninami, šestka snad na začátku příštího školního roku. S každým dílem jsem si říkal, že mi to půjde snáz, ale jak se jinak překládáním pravidelně nezabývám, jde to ztuha. Hodně se s tím „mažu“, ale snad to bude na výsledku vidět. Jirku s Aničkou a dalšími starými známými čeká jednak kosmonautský trénink pro cestu na Mars a také cestování časem. Překvapilo mě, jaký to nabere směr. Prozrazovat nic dál samozřejmě nebudu!

Komu byste tyto knihy doporučil?

Komukoli, kdo si chce přečíst dobrodružný příběh, ve kterém hraje velkou roli objevování

vesmíru. Nejde o žádné složité čtení, všechna dobrodružství jsou docela přímočará, ale zároveň se skrze ně můžete dozvědět spoustu základních informací nejenom z oblasti astronomie.

Co Vás vedlo k překládání knih?

Angličtina mě bavila už do základní školy, byl to jeden z mála předmětů, který mi šel v podstatě sám od sebe, a hodně jsem odposlouchal z filmů a odkoukal z počítačových her – v češtině tehdy nebyla žádná hra. Když jsem pak v dospělosti dostal nabídku nějaký překlad zkusit, rád jsem ji využil. Pravidelný překladatel ze mě nikdy nebude, ale i takhle nárazově je to dobrá zkušenost.

Jaký vztah máte k tématu knih Jirkova dobrodružství a vůbec k hlavním hrdinům?

Už docela silný. Ale to je dáno i tím, že jsem do nich mohl vnést i něco ze sebe a ze svého okolí. Když jsem začínal s prvním dílem, byly to pro mě cizí postavy. Dnes znám nejenom všechny jejich kosmické příhody, ale hlavně vím, jak jsem do nich promítal svůj svět a různá životní období. Když to trochu přezenu, Jirka s Aničkou se stali součástí mé rodiny.

Překladatelství jste ve svém případě označil za „bokovku“. Čím se cítíte být nejvíc?

Asi bych měl říct novinářem, i když spíše než klasické psaní mě zaměstnává práce s videem nebo vysílání v rozhlasu. Novinařina se tím ale pořád nějakým způsobem vine. Baví mě prostě sledovat vše kolem sebe a předávat dál to, co mě zaujme nebo nadchne.

Vím, že také hrajete v kapele.

Můžete o ní prozradit více?

Jmenuje se Pris podle postavy z filmu Blade Runner, který jsem viděl poprvé ve dvanácti a od té doby mě všelijak provází. Ale jinak je kapela hlavně výsledkem setkání s kamarády, se kterými si rozumím hudebně i lidsky. Našli jsme společnou řeč a podařilo se ji přenést i do muziky a koncertování, které mě baví o to víc, že jsem s ním začal až v dospělosti. Vloni jsme vydali první desku, letos píšeme písničky na nějakou další a já už se nemůžu dočkat, až je začneme hrát naživo.

Na závěr Vás chci požádat, abyste mi prozradil, co je Vaše nejoblíbenější počítačová hra nebo hra, která by neměla uniknout pozornosti třeba nám, studentům gymnázia.

Nejtěžší otázka! Vyrostl jsem na staříčkém Prince of Persia a za jednu z nejlepších her všech dob považuji jeho pokračování Sands of Time. Skvělé hry ale vycházejí pořád a pozornosti by neměly uniknout takové, co jsou nějakým způsobem odlišné a zkoušejí ukazovat svět novými očima. To mi totiž na hrách přijde nejlepší – že si můžu vyzkoušet být „někým jiným“ a třeba se i lépe vžít do odlišné situace někoho jiného. Dobrým příkladem je třeba série Life is Strange, u té by mě vlastně zajímalo, jak ji vnímáte právě vy, studenti. Dám každopádně jeden aktuální tip: určitě si zahrajte skvělou logickou hru Baba Is You. Je strašně mazaná a taky vás naučí dívat se na věci jinak. ■

Jak zatočit s nudou?

Marie Páková

Řekla bych, že často řešené téma dnešní doby je nuda. Nebo spíše nicnedělání a jen takové bezcílné poflakování. Jak se jí jenom zbavit? Odhodlala jsem se pustit trochu uzdu své fantazie a vymyslet zajímavé způsoby, jak se - kromě klasického vaření, uklízení, dělání podmínek - nudy zbavit.

Antistresové omalovánky

Slovem omalovánky to zavání činností pro pětilété děti. Věřte, že to není tak jednoduché, jak se zdá. Jde o docela jemnou práci, ke které není potřeba žádný velký talent. Skoro v každém knihkupectví se jich dá sehnat stovky. A dokonce i v tomto čísle je malá ochutnávka (hned za tímto článkem). Takže hurá do vybarvování!

Dopisy

Deníčky se dneska už moc nepišou, ale co třeba napsat takový dopis nebo jen vzkaz sobě za 10 nebo 20 let? Dát ho do obálky, zalepit a neotvírat...

Plány

Plánovat se dají nejen podmínky, ale například vlastní dům, prázdniny, oslava narozenin nebo

i dárky k Vánocům pro naše blízké. Určitě se vyplatí mít ve svých představách jasno, aby se pak mohly i plnit.

Měnit

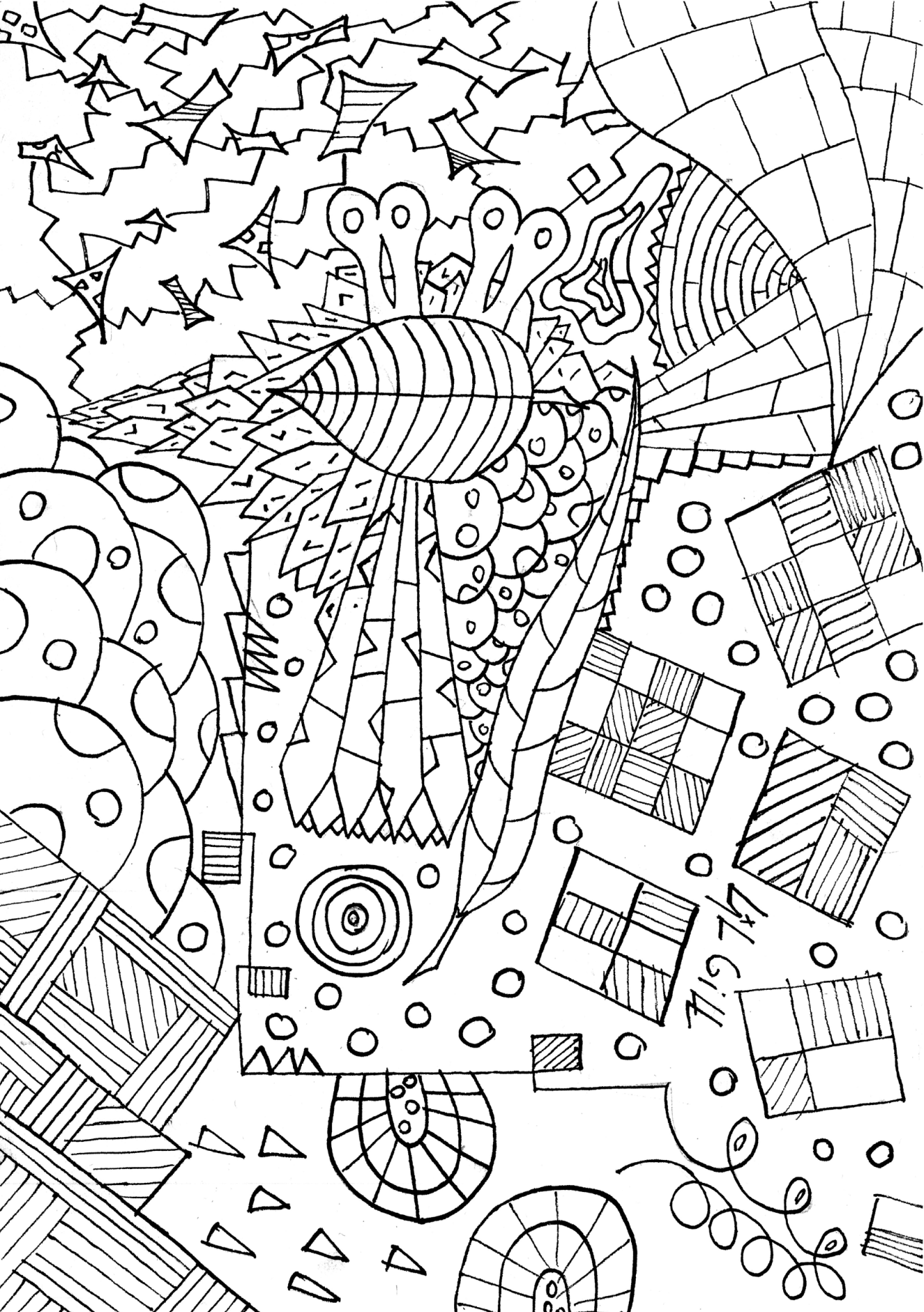
Jak se říká: Změna je život. Co ale měnit? Snad úplně všechno se dá změnit. Šatník, vzhled pokoje, délka vlasů,...

Křížovky, sudoku, osmisměrky

Je snad někdo, kdo nikdy neluštil sudoku na zadní straně Metra? Námět tohoto nápadu zní zas jak zábava do důchodu. Proč to ale nezkusit? Mě to třeba opravdu chytlo. :)

Seznam filmů

Snad každý zná hodiny strávené vybíráním filmů ať už o samotě nebo s kamarády. Pro takové chvíle je dobré sestavit si svůj vlastní seznam filmů, který si můžete napsat do poznámek ve svém mobilu, a pokaždé, když narazíte na nějaký dobrý trailer nebo si na nějaký film jen tak vzpomenete, jednoduše si ho napíšete do seznamu a hodiny vybírání se pro příště určitě zkrátí. ■

Vítězná fotka fotosoutěže s tématem „V pohybu“

Autorka: Ester Burgerová
Závody ve vodním slalomu v Českých Budějovicích, spodní trať (3. nejtěžší trať v ČR).

Legenda o stvoření světa

Johanka Činčerová

Tenkrát nebylo nic a nikdo. Žil jeden mocný král, nikdo jiný. Vládl všemu a zároveň ničemu. Byl všude a zároveň nikde. Co bylo ještě před ním, nikdo neví. Neměl nic. Kdo by chtěl vládnout ničemu? Jediné, co měl, byly jeho sny. Tenkrát však nebyl den a noc, jak to známe nyní – nebylo nic. Když na krále padla únava, ponořil se do svých snů – usnul. Sny si však nepamatoval, až na jeden, který mu ulpěl v paměti.

Zdálo se mu, že není sám, nežil v temnotě, kolem něj byla spousta barev. V jeho snu nebyla nálada ponurá, ba naopak. Zdálo se mu, že slyšel hlasy a viděl stvoření, která se podobala jemu samému. Když tento sen skončil, nepomyslel král na nic jiného – jak by mohl? Všechno mu přišlo zvláštní, ale přitom tak fascinující! Jednu věc věděl král dobře – nechtěl být sám. Sen se opakoval. Od té chvíle už to král nemohl vydržet, chtěl žít jako v tom snu. Nepřetržitě se snažil přijít na to, jak změnit sen v realitu.

„Ať je vše jako v tom snu!“ poručil král, který ze sebe do té doby nevydal ani hlásku. Jeho přání se však neuskutečnilo, a to král nečekal – jak by se něco nemohlo splnit všemocnému vladaři? Král začal propadat zoufalství.

Když už byl na pokraji zoufalství, opět otevřel ústa. Tentokrát z něj však nevyšla slova, nýbrž dlouhé teskné melodie, ke kterým se postupně přidala i slova. Zpíval o všem, po čem tak moc toužil. Nejdříve se nic nedělo, ale po chvíli se začalo kolem něj rodit vše, o čem zpíval. Vše bylo najednou veselé a barevné, ale on pokračoval. Kolem něj se rodila krajina, kterou už tak moc dobře znal. Zpíval o barvách, pocitech, krajinách i o živých tvorech, kteří se najednou začali vynořovat. Král přestal. Vše vypadalo jinak, ale on pořád nebyl spokojený. Něco tomu chybělo. Chtěl stvořit i ty tvory sobě podobné. A tak opět začal se svojí písní, která už ale byla radostná. Na onom světě se zrodili i ti tvorové jemu podobní, dnes známí jako lidé. Kolem těchto lidí běhali jejich potomci. Král byl šťastný, a tak zpěv přerušil.

Nějakou dobu si svět prohlížel, lidé si šťastně žili, ale to, ostatně jako všechno, netrvalo věčně, lidé si přestali vážit obyčejných věcí. Začali být navzájem na sebe zlí. To se králi nelíbilo, a proto stvořil něco, aby si lidé uvědomili, jak se měli dobře. Začal zpívat. Zpíval o nemocech a chudobě. Co zazpíval, to se začalo dít. Lidé přestali být radostní a veselí, začali umírat a žít v chudobě. Když si král myslel, že se poučili, opět svým zpěvem uvedl vše do pořádku. A od té doby to tak chodí pořád. Když má král pocit, že se lidé mění ke špatnému, začne zpívat. ■

Až umřu

Ota Svátek

Až umřu:
Řekněte jim,
nebyl nic zvláštního,
ale miloval haiku.

Jestli najdu cestu,
půjdeš se mnou po ní
a pochopíš déšť?

Zanechal jsem se v tvém srdci?
Budu navěky žít v tvé duši?
Budu tvůj a
nezapomeneš na mne, až budu pryč?

Ty krásné barvy,
přesto moje srdce nebije
o nic víc.

Každý výbuch,
připomíná srdce
jež puká slovy.

Procházíš s úsměvem,
v hlavě mi visí –
jedna otázka.

I když se směju,
pořád mi vrtá,
co to říkáš?

Vyděšená Pěnice,
něco píše
do zápisníku.

Červený měsíc a
dvě světlušky –
z jiného světa.

Vločka padá na brýle,
jak křehké je
klidné ráno.
Prší,
ale přesto slunce prosvítá,
skrz plující mraky.

Kdy se ukáže -
pěnice zpoza listí?
Tak už poleť ke mně!
Prosím zazpívej -
a rozzař slunce mezi mraky.

Při svítání,
slunce vráží do oken,
do mých zasněných očí.

Prší –
Na okna bubnuje
Chladný vítr.

Opadající listy,
Jak se podobají,
Jejím očím.

Obloha nad námi,
Měsíc – dnes tak krásný –
Jen když jsme sami.

Bez názvu

Františka Ekrťová

Jen neslyšně vrznou parkety
a už je to zase pryč.
Slova, jež se hodí do věty,
jen umocňují cizí chtíč.

Co tím chtěl básník asi říci?
Možná to sám netušil,
jen šel a pil cizí pici
a vlastní slova porušil.

Neznaje cíle, ani kam spěje,
jen kape myšlenky na papír
na nevědomost ódy píše
duch jeho na víc nestačil.

Listy šumí,
I když jednou opadnou,
Co na tom záleží?

Pták sedne na střechu,
psavec haiku,
už píše a počítá.

Na co je básník,
Co nedokáže psát,
Ale v mysli má její tvář?

Těm,
Co se červenaly a smály,
Co nosily sukně a četly básně,
Co se koukaly na západ slunce,
ale po mně už moc ne,
Patří moje srdce.

Poklad kmene Naulů

Alena Bruthansová

Jedeme noční krajinou. Většina cestujících spí, ale já nemohu usnout. Dívám se ven a nevidím nic než obrysy hor. Slyšel jsem, že hory jsou tady velkolepé, krásné a nebezpečné.

Je 1. března 1665 a my jsme už dva a půl měsíce na cestách. Jsme tu sami, cizinci bez jistoty návratu. Stovky kilometrů vzdálení od Anglie, našeho domova. Asi bych už opravdu měl jít spát, jelikož se mi klíží oči únavou, jenže do hlavy se mi neustále vkrádá myšlenka na zítřejší výstup. Nevím, jestli se mám víc strachovat nebo se těšit. Jona Zumba je prý královnou všech hor. Co všech hor... Někteří dokonce tvrdí, že je Afroditou všeho pozemského. Kdo prý jednou okusí její krásu, zamiluje se do ní hluboce a opravdově. Láska na celý život, říkají. Ale to není zdaleka všechno. Ona má prý i léčivou moc. Jde o příběh předávaný po desítky generací. Kmen Naulů věří, že kdo podstoupí pouť, půjde po proudu řeky Sí, překoná všechny překážky a dojde až k prameni, který je na samotném vrcholu hory, získá lék, který vyléčí všechny nemoci.

A to je vlastně důvod, proč jsme už několik měsíců na cestách. Já vím, možná vám to teď bude připadat směšné. I nám se to tak jevilo. Avšak v Anglii, naší domovině, zuří už takřka dva roky nemoc zvaná Velký mor. Tragédie převlečená za bezcitnou lišku, která každému z nás někoho odnesla. Je jako zloděj, který si nevybírá. Bere mladé, staré, bohaté i chudé. Má spadeno i na královskou rodinu. Právě král byl tím, kdo se rozhodl naši cestu zaplatit, když všemocní lékaři, lékárníci, šarlatáni, duchovní a mastičkáři selhali. Jako by proti té nemoci nebyl lék. Všichni se obávají nejhoršího, jelikož se nákaza brzy rozšířila i do zbytku země.

Před naší cestou jsme spolu s ostatními strávili týden zavření v Oxfordu v blízkosti královské rodiny. Studovali jsme dokumenty, vyvíjeli léky, ale marně. Až jednou padl můj zrak na publikaci Johna Meltona, cestovatele a dobrodruha, který strávil půlku života s kmenem Naulů. Vše dopodrobna popsal a účinky léku potvrdil. Neměl jsem žádné důvody mu nevěřit, svého času to byl nejlepší lékař v zemi.

Pamatuji si to, jako by to bylo včera. Stálo to spoustu úsilí, přemlouvání a posměšných výrazů, které z některých tváří možná doteď nezmizely. Avšak nakonec se mi podařilo dát dohromady skupinu velice schopných lidí a my bez větších prodlev vyrazili. S přáním záchrany krále a naší země jsme teď všichni v povozu a necháváme se táhnout do neznáma. Nevím, jestli za to může ta pozdní hodina či větve, které trýznivě narážejí na plachtu, ale já se cítím čím dál hůř. Noříme se dál a dál do srdce pralesa. Něco mě svírá uvnitř a já mám pocit, jako by se mělo stát něco hrozného. Dokonce musím několikrát rychle zavřít oči, abych zahnal ty nejhorší myšlenky. Aby toho nebylo málo, vzpomenu si na svého největšího nepřítele a odpůrce, který nám na rozlučkovém bále řekl, že už se živí nikdy nevrátíme. Smith tvrdil, že zdejší kmeny jsou kruté a nevidaně nepřátelské. Bělochy nemají rádi a nejvíce je vždy rozzuří, když jim nějakí barbari chtějí vzít to nejceněnější, co mají. Také prý...

Něco se děje. Povoz se prudce zastavil a všichni ostatní se probouzejí. Musím zjistit, co se děje. Prozatím se loučím. Bože, ochraňuj krále a nás také. ■

Anežka, věčně ve škole

Františka Ekrťová, foto: archiv A. Koutníkové

Anežka Koutníková rozhodně patří mezi oblíbené učitele. Má pro nás studenty pochopení, a když cokoli potřebujeme, a to nejen z oblasti biologie a chemie, které učí, ráda nám pomůže. Jestliže Františka nazveme otcem školy, tak Anežka je určitě maminkou. Pokud vás zajímalo, co Anežku bavilo jako malou, nebo jaký měla vztah ke škole, tak je tenhle rozhovor právě pro vás.

Kdy a kde jste se narodila?

Narodila jsem se v roce 1974 v Praze. Bydli jsme nejdřív na dáblíckém sídlišti, ve stejném domě, v jakém doteď bydlí Franta. Tam jsem bydlela jen do tří let, takže si z toho vůbec nic nepamatuji. Potom jsme se přestěhovali na bohnické sídliště, a tam jsme bydleli v paneláku kousek od místa, kde teď bydlí Bartůškovi. (smích)

Máte sourozence?

Ano, mám tři sourozence.

A kolikátá jste?

Co myslíš, podle mojí povahy? Jsem nejstarší. Mám sestru, o dva roky mladší, a potom dva bratry, jednoho o sedm a druhého o dvanáct let mladšího. Takže si dokážeš představit, že když má člověk takhle mladší sourozence, tak se o ně stará, vyzvedává je ze školky, pomáhá s úkoly... Mě to docela bavilo, bráchové měli rádi, když jsem se o ně starala, protože jsem se s nimi vždycky dobře domluvila.

Jaký máte nejstarší nebo nejvýraznější zážitek z dětství?

Pamatuji si toho strašně málo, ale vzpomínám si, když jsem přišla poprvé do školky, jak jsem si v šatně hledala svoji značku, to byly čtyři modré puntíky. Byla to taková malinká školka ve staré části Bohnic, ne na sídlišti, a chodila jsem tam až jako předškoláčka v šesti letech, protože když jsem byla malá, bylo strašně moc dětí a školky byly plné. To si pamatuji jako nejstarší vzpomínku. A taky jsem měla ráda, když jsme jezdili na chalupu za babičkou. Tam byla zahrada a chodili jsme do lesa a na výlety a měli jsme tam kamarádky. Tam jsme trávili celé prázdniny. To jsou moje nejhezčí zážitky z dětství.

Na fotografii je Anežce osm a půl roku a má na sobě vodnickou masku, kterou jí na karneval vyrobila maminka.

Pamatuji si svou oblíbenou hračku nebo knížku?

Moje oblíbená knížka byla Děti z Bullerbynu. To byla první větší knížka, co jsem přečetla. Představovala jsem si, že tam žiju. Když jsem byla starší, měla jsem ráda Vinnetoua a Dva divochy. Měla jsem taky oblíbenou panenku. Jmenovala se Janička, podle mojí sestry, a byla to panenka, co vypadá jako opravdické miminko. S kamarádkami jsme na ni šily oblečení. Nikdy jsem moc nebyla na ruční práce, ale šít na panenku mě bavilo a myslím, že to bylo jediné období v mém životě, kdy jsem se věnovala takovým činnostem. Tu panenku mám doteď.

Měla jste nějakou vysněnou práci?

No jasně, už v první třídě jsem chtěla být paní učitelka. Mučila jsem sestru, když jsme si hrály na školu. Já si to nepamatuji, ale ona to líčí dost hrozivě. Že dostávala pětky... (smích) Pak jsem měla období, kdy jsem váhala, jestli budu učitelka nebo ošetřovatelka zvířat v zoo, a to mi vydrželo dlouho. S rodiči jsme do zoo chodili často, protože jsme bydleli kousek. Chodila jsem i na kroužek do zoo. Ale nakonec jsem se přiklonila k té učitelce.

Byla jste pilná studentka?

Lumpárny jsem moc nevyváděla, byla jsem takové tiché, až zakřiknuté, dítě. Vždycky, když jsem měla něco vyřídit s cizími lidmi, posílala jsem za sebe sestru. A i ve škole jsem byla tišší a nijak jsem neřádila. Nevím ale, jestli jsem byla pilná studentka. Mně učení nedalo moc práce,

to jen na prvním stupni, to pro mě bylo nejtěžší. Psaní mi totiž dělalo trochu problémy. Ale potom, na druhém stupni, to už bylo pro mě skoro bez práce. Občas jsem pomáhala spolužákům s učením a při tom jsem se látku naučila. Milovala jsem ruštinu. Měli jsme skvělou učitelku a ta nám dala něco na doma číst a to jsem si vždycky pečlivě přečetla, protože jsem to chtěla umět číst krásně.

Jaké jste měla zájmy, na jaké jste chodila kroužky?

Od malička mě zajímala příroda, ráda jsem chodila do lesa, do zoo a do toho kroužku v zoo, taky jsem chodila do turistického kroužku. Občas jsme šli s rodiči na posed pozorovat srny a ptáky. Chodila jsem do ornitologického kroužku, ale to až na střední škole. A nějakou dobu jsem hrála na klavír.

Chybí vám něco z dětství?

Asi ne, nic mě nenapadá. Mám ale plno hezkých vzpomínek, na chalupu, ale i na školu.

Fóbie z pomerančů, kočky ve třídě a hlavně lego

Andrea Suchánková, foto: archiv A. Drmoty

Adam Drmota je bývalým studentem Přírodní školy, třídy Théta. Rád se k Přírodní škole přidá na výjezdech, především pak na Vesmíru, kde mívá na starost snowboardisty. Momentálně Adam studuje hydrogeologii. Jak vyrůstal, jaké hry hrál se svým bratrem, když byl malý a také jaké je jeho oblíbené jídlo z dětství - to, a ještě něco navíc, se dozvíte v následujícím rozhovoru.

Jaká je tvoje úplně první vzpomínka?

Pamatuju si, jak jsem asi ve čtyřech letech letěl letadlem na dovolenou v Tunisu. Byl to první let letadlem, který jsem trochu vnímal, takže taky první let, kde jsem se mohl bát, takže jsem se bál. Ale z dovolený si jinak nepamatuju vůbec nic.

Jak jsi v dětství vycházel se sourozenci?

Mám o osm let staršího brácha a vycházeli jsme spolu dobře, co si pamatuju, ale ne tak úplně sourozenecky, protože byl o hodně starší, tak se o mě spíš staral jako takovej můj tatka. Měli jsme jednu oblíbenou hru, kdo řekne poslední sprostý

Na druhém stupni to bylo super. Naše třídní nás učila biologii a jednou jsme se s kamarádkou účastnily biologické olympiády, umístily se na prvním a druhém místě, a učitelka nás potom vzala za odměnu do Světozoru na pohár. A to bylo teda něco.

Jak jste se dostala k Přírodní škole?

Úplně jednoduše. Studovala jsem učitelství biologie a chemie a jako téma diplomky jsem si vymyslela didaktické hry ve výuce biologie. Vedoucím mé práce byl pan doktor Stoklasa a to byl stejný učitel, u kterého dělal diplomku o pět let dříve František. A protože Franta měl jako téma diplomky v podstatě Přírodní školu, tak ji pan doktor Stoklasa znal. Do diplomky mi proto přidal, abych napsala analýzu Přírodní školy. Abych to mohla udělat dobře, poslal mě pan Stoklasa na praxi do Přírodní školy - to byla pětiletá souvislá praxe. Začala jsem jezdit i na výjezdy, na Expedici a pak se mě František zeptal, jestli tady nechci učit. A bylo to. ■

slovo. Byla to taková přestřelka sprostých slov a komu prvnímu došlo, tak prohrál. A vždycky, když přišla mamka, vynadala mi, že mluvím sprostě a že brácha už může, protože je velkej.

Jaký byl tvůj dětský sen? Kým ses chtěl stát?

Kromě toho, že jsem jako malý chtěl být popelářem, tak jsem dlouho chtěl být pilotem. Tím jsem se chtěl stát asi ještě na gymplu. Ale pak mi došlo, že stát se dopravním pilotem je docela drahá záležitost. Ale jednou bych to třeba chtěl zkusit.

Jezdil jsi jako dítě na nějaké tábory?

Na první tábor jsem jel o prázdninách po první třídě, tam mě vzala naše sousedka, skautská vedoucí. Bavilo mě to tam, jen to byl tábor, kde nebylo moc vody, nedalo se tam sprchovat, a když jsem pak přijel domů po třech týdnech jako totální houmlésák, mamka už mě tam příští rok nepustila. Další roky jsem jezdil na takovej normální tábor, kde jsme spali ve stanech s podsadou. Tam jsem jezdil do 15 let. Jako vedoucí jsem tam ale nikdy nejel.

Vzpomínáš si na svůj první školní den?

Jaké to bylo?

Na to si vzpomínám. Už před tím jsem otevřeně říkal, že do školy nechci. Těšil jsem se na lidi, ale nějak jsem věděl, že škola prostě nebude zábava. Lidi na základce byli moc fajn, co si vzpomínám, ale teď se vídám asi jen se třemi z nich.

Vzpomínáš si na nějakého zajímavého učitele ze základky?

Po třetí třídě jsme dostali novou učitelku, takovou starší paní, která měla hrozně ráda kočky, který byly „výstavní“. Chtěla si je všude s sebou brát, takže je občas přinesla i do školy. A já byl alergik, takže kočky ve třídě jsem dost blbě snášel.

Stal se ti na základce nějaký průšvih?

Ani ne, já jsem byl vždycky hrozně hodný dítě, párkrát jsem dostal poznámku, ale nic významného. Jen jednou si vzpomínám, že jsem dostal poznámku, že jsem ohrožoval spolužáka. A podle zápisu jsem ho ohrožoval pomerančem. Ono to bylo tak, že jeden o rok mladší kluk si nevzal pomeranč v jídelně a já jsem na něj zavolał: „Hej, Ctirade, vem si ten pomeranč,“ a on měl asi nějakou fóbii z ovoce, hrozně se toho pomeranče lekl. A ještě s jedním kamarádem nás to samozřejmě začalo bavit, tak jsme mu ten pomeranč začali strkat před obličej. On se z toho pak celej zhroutil a já jsem za to dostal tu poznámku, kterou doma nikdo nechápal. Ale jinak jsem se do nějakých věcí, co by mohly končit průšvihem, moc nepouštěl.

Jaké jídlo máš spojené s dětstvím?

Měl jsem hrozně rád rajskou, tu jsem si musel dát všude, kde ji měli. A jako úplně malej jsem měl moc rád škusbáňky s mákem, ale ty bych si teď už rozhodně nedal.

Jaký jsi dostal v dětství nejlepší dárek?

Lego, jakýkoliv lego, dostal jsem ho spoustu a vždycky bylo nejlepší. Což mimochodem platí pořád, sbírám lego. Především hlavně City, stavím z toho baráky a vážně mě to baví. Vždycky, když jsem nemocnej, tak si stavím z lega.

Kdyby někdo z vás měl doma nevyužité lego, pošlete ho Adamovi a on ho určitě využije. :D Nabídky posílejte na adresu: adam.drmeta@gmail.com, zn: Duplo prosím ne. ■

Takový trochu kočovný život, to byly moje sny

Amálie Borovková, foto: archiv M. Schmidtové

Magdalena Schmidtová vystudovala Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér filmové a televizní grafiky prof. Jiřího Barty. Její animovaný film *Zahrada uzavřená* získal v roce 2009 čestné uznání poroty na mezinárodním festivalu Anifest v Třeboni. Kromě filmu se věnuje také malbě, grafice, scénografii a tvorbě světelných objektů a dále také vztahu hudby a výtvarného umění. V letech 2012 a 2013 například výtvarně spolupracovala na site specific projektech Orchestru Berg. V roce 2017 vytvořila scénografie pro dvě představení Dismanova dětského rozhlasového souboru, která soubor hraje v divadle Minor. Jako pedagožka působí na FAMU a na Gymnáziu Přírodní škola v Praze.

Jak byste popsala období, do kterého jste se narodila? Co se vám vybaví?

To se mi popisuje těžko. Spíše se mi vybaví fotografie z té doby a to, co se tehdy dělo. Byla to doba komunismu. Tak nějak si uvědomuju, že i do tohoto období patří můj život.

Jaká je vaše úplně první vzpomínka?

Těžko říct, jestli jsem si nevymyslela, že je to moje první vzpomínka, ale myslím si, že jsou to Vánoce ve Strašnicích, kde jsme bydleli. Pamatuji si parkety, které jsme měli, a vánoční stromček. Myslím, že jsem lezla po zemi. Z té první vzpomínky je to vše, co si pamatuji. Další vzpomínkou, kterou si pamatuji, je místnost s obrazy. Pokoj u babičky, kde měla spoustu hrnčíků. Ty hrnčíky tam byly vyskládané na policích, jeden vedle druhého. Pamatuji si, že jeden z nich mi připadal strašně strašidelný. Vždycky, když jsme k babičce přijeli, hodně jsem se ho bála. Měl takové špičaté strašidelné uši. Pak si taky u babičky pamatuji třeba vlaštovky v létě, jak vylítávaly z hnízd a lítaly okolo. To jsou silné vzpomínky.

Čeho jste se jako malá bála?

Pamatuju si třeba na to, jak se za komunismu pořád vyhrožovalo, že bude válka. Bála jsem se, že ta válka opravdu bude, protože jsme si ve škole nasazovali plynové masky a tak. Nebo jsem se bála, když byla revoluce v roce 1989, že zavrou do vězení někoho z rodiny. Jeden z mých vzdálenějších příbuzných byl totiž disident a byl na nějakou dobu opravdu zavřený.

Když vám bylo podobně jako mně a mým vrstevníkům, jak jste si představovala svůj život v budoucnosti?

Určitě jsem se chtěla věnovat umění, to jsem chtěla už od malička. Byla jsem na střední umělecké škole, což jsem si přála. Kreslení a malování mě vždycky hrozně bavilo, ale tehdy jsem si to nespojovala s profesí, to se začalo konkretizovat až později. Vždycky jsem chtěla malovat a kreslit nebo hrát divadlo. Chtěla jsem kočovat s divadlem, což se mi vlastně trochu splnilo s Přírodní školou. Takový trochu kočovný život,

to byly moje sny. Nebo jsem měla ráda i cirkus, propojení mezi zvířaty a lidmi. Od mala jsem měla ráda zvířata. Někou dobu jsem chtěla být i veterinářkou.

Máte nějaké své dílo, ke kterému se ráda vracíte?

Jedna z věcí, na kterou se ráda vždy podívám, je můj animovaný film, který jsem dělala ještě částečně jako absolventskou práci a částečně jako práci po škole. Je to film na motivy Písně písní, taková básnická animace. Na to se ráda podívám, i když je to staré. Člověk někdy své staré věci nevidí úplně rád, ale někdy přetrvají, a podívá se na ně rád i po delší době. To je třeba tenhle film nebo obecně filmy, které jsem dělala na vysoké škole. S kresbou to mám ale jiné. Kresby a malby vidím asi kritičtěji, tam se ráda vrátím spíš k věcem z posledních tří, čtyř let.

Vzpomínáte si na nějakou zajímavou nebo vtipnou historku z Přírodní školy?

Moc ráda třeba vzpomínám, jak jsme nacvičovali divadlo *Tajné heslo* podle knížky Daisy Mrázkové se skupinkou lidí, kteří si ten projekt zvolili dobrovolně. Tenkrát jsme ho připravovali s Majkou Semotánovou, Jasnou Simonovou a ze současných studentů třeba s Jirkou Slapnickou. Byli jsme u nás na chalupě a bylo to krásné, taková opravdu tvůrčí atmosféra. Pamatuji si na Matěje Sádla, který byl nezkrotný živel, pořád jsme ho museli vracet do jeho role od jeho různých nápadů a divočin, které v té době dělal a vyráběl. Myslím, že nás to všechny moc bavilo a že i studenti na to rádi vzpomínají. A pro mě to byl jeden z velkých tvůrčích zážitků. ■

Byl jsem hrůzný hudební antitalent

Rozálie Kopecká, foto: archiv V. Novotného

Pan učitel Vítek Novotný nebo také Mr. Novotný, jak ho známe my, studenti Přírodní školy, učí hudební výchovu a angličtinu. Jeho hudební zápal a nadání lze spatřit nejen na hodinách hudební výuky, ale i na angličtině, výjezdech, našich společných shromážděních nebo také v jeho vlastním pěveckém sboru Imbus. Jak se ale k hudbě dostal? A co angličtina, věděl, že ji jednou bude sám učit? Jaké bylo jeho mládí, jsem se pokusila zjistit v rozhovoru na téma „dětství našich učitelů“.

Kdy a kde jste se narodil?

Narodil jsem se 9. května 1982 v Praze v porodnici u Apolináře. 9. května, to tehdy byl čas sváteční. My teď slavíme konec války 8. května, ale do mých asi šesti let se vždycky na moje narozeniny po celé republice rozsvítila obloha, protože byly ohňostroje a konec války se oslavoval tento den. To je událost spojená s mými ranými narozeninami.

Jaká je vaše první vzpomínka?

Cimrman mluví o tzv. prazážitcích. Mám jeden takový. Nevím, jestli si ho skutečně nějakým zázrakem pamatuju, nebo jsem si ho zpětně vsugeroval. Pamatuju si, jak jako mimino ležím a nespím, jsem otočený do místnosti a přichází maminka, dává mi do rukou nějakou flaštičku se sunárkem a já se napiju, cumlám ji a pak usínám. To mi mohl být tak rok. Pak mám školkové vzpomínky, vybavuju si jednu takovou nešťastnou, kdy jsem ve školce ztratil autíčko a podezíral jsem starší kamarády, že mi ho někde schovali. Chodil jsem po školce a hledal jsem ho všude možné. Už si vůbec nepamatuju, jestli jsem ho našel.

V jakém prostředí jste vyrůstal, jaká byla vaše rodina?

Krásná. Měl jsem nebo mám velké štěstí v tom, kam jsem se narodil. Jsme velká rodina, mám dva bráchy, jednoho staršího, jednoho mladšího a jednu sestřičku o kousek mladší, takže bylo vždycky o zábavu postaráno. Vyrůstali jsme na Malé Straně, v podhradí ve Špurkové ulici, což je patnáct, dvacet metrů od Nerudovy a asi sto metrů od Pražského hradu. Vždycky

jsem považoval za normu, že to tak mají všechny děti, že jsme na Vánoce, když ježíšek naděloval, šli na procházku na Hradčanské náměstí a procházeli jsme se tímhle krásným prostředím. Takže jsem Malostranák. Později jsme se odstěhovali na Prahu 9, na sídliště do Miškovice kousek od Letňan.

Co bylo vaším snem, k čemu vás to táhlo?

K hudbě nebo jinak?

S hudbou je to takové zvláštní... Maminka mě přihlásila, stejně jako ostatní sourozence, na nějaký hudební nástroj. A u mě to vyšlo na piano, ale byl jsem tak hrůzný antitalent, že mě po prvním roce studia na základní umělecké škole vyšoupli. Vypadalo to, že z toho nic moc nebude. Asi ve čtvrté třídě jsem se k pianu dostal zpátky. Chodil jsem na soukromé hodiny, ale dost jsem to „mastil“, nechodil tam a nehrál. Do hudby jsem se zamiloval až později, asi s přicházející pubertou, kdy jsem začal objevovat taje harmonie, přes kytaru, piano a přes nějakou vášeň, která se ve mně objevila, vášeň ke kompozici, ke skládání hudby. Chápat strukturu hudby a přicházet jí na kloub, to mě fascinovalo. Pak jsem se dostal ke zpívání ve sboru a ve škole. V deváté třídě jsem třeba trávil volný čas tím, že jsem komponoval symfonickou báseň, stejně jako Smetana napsal symfonickou báseň Vltava. Usmyslel jsem si, že napíšu doplněk Vltavy, symfonickou báseň Labe, která bude na bázi molové verze písně Skákal pes. Tam někde se rodil tenhle zájem, do kterého člověk dává hodiny

a hodiny času, a přitom to nedává žádný smysl, ale člověk si prostě nemůže pomoci.

Měl jste nějaké další koníčky?

Druhý velký koníček byl sport, konkrétně lední hokej. Asi v pěti jsem začal hrát ve Slávii ještě se starším bráchou, který byl můj vzor, takže jsem vlastně šel v jeho stopách. Tam jsem si zamiloval hokej, který jsem hrál asi do sedmnácti, a pak jsem přesedlal na florbal. V letošní sezóně, díky tomu, že jsme se školou začali chodit na bruslení, jsem se k hokeji vrátil. Našel jsem si partu kluků, se kterými chodím jednou týdně zase hrát.

Koukám se na fotografie, co jste mi přinesl.

Odkud je tahle?

Ta je z nějakého sokolského tábora. Měl jsem jednu přezdívkou, kamarádi mi říkali kyselina, protože jsem byl vždycky hrozně žravej. Mívám nadstandartní vztahy s kuchařkami, vždycky si zapamatují, že všechno sežeru s velkou láskou. Na té fotografii jsem dojížděl nějaký guláš.

Jak jste se vůbec dostal k angličtině?

Ono to vlastně bylo hodně přes muziku. Ve čtvrtáku jsem uvažoval nad tím, kam bych

se mohl vrtnout. Můj dědeček a moje babička z tatínkovy strany byli celoživotně učitelé. I já jsem chtěl jít tímhle směrem, ale za hudbou. Na pedagogické fakultě je obor hudební výchova, sbormistrovství a já si říkal, že studovat čistě jen hudbu nebude úplně jednoduché. Hledal jsem proto aprobace a měli tam kombinaci s angličtinou, ke které jsem neměl nějaký extra vřelý stav. Ale zase, jak to bývá, člověk si vřelý vztah vytvoří tím, že se věci začne pořádně věnovat. Do angličtiny jsem se zamiloval až na vejšce.

Jaký byl váš první románek?

Opravdu fest zamilovaný jsem byl asi od sedmé do deváté třídy. Ta slečna se jmenovala Tereza a byla ze sboru. Tu jsem strašně miloval a něco z toho trošku bylo... Pamatuju se, že to ve mně dlouho zrálo a dlouho jsem se neodvážil vyslovit.

Jste spokojený se svým dětstvím?

Člověk zpětně zapomíná na náročnější věci a nese si v srdci krásné vzpomínky, ale i navzdory tomu si myslím, že jsem měl štěstí na velmi krásné dětství v harmonické rodině, která krásně drží pohromadě i teď. To zdaleka není samozřejmé. Mám za sebou krásné dětství, pestré, svobodné, takové, jaké by mělo být. ■

Spi, jede tramvaj!

Alena Bruthanová, foto: archiv P. Cupalové

Na následujících řádcích přinášíme rozhovor s Petrou Cupalovou, paní sekretářkou na Přírodní škole.

Jak byste popsala období, do kterého jste se narodila?

Narodila jsem se v roce 1975, což bylo období komunismu, jako nejmladší dítě. Máma byla zdravotní sestra a táta výzkumný pracovník se zaměřením na matematiku a ekonomii. Měla jsem dvě starší sestry, Jitku a Hanku. Vyrůstala jsem v domku se zahradou, bydleli jsme u lesa... Nevnímal jsem své dětství nebo dospívání jako ztížené - s ohledem na dobu, ve které jsme žili. Měly jsme velkou volnost a trávily hodně času venku, na zahradě nebo v lese, který byl hned za domem. Tím, že jsem byla nejmladší, na mě nebyla upírána taková pozornost. Starší sestry mi „cestičku“ vyšlapaly, tak jsem to měla

u rodičů jednodušší. Školu jsme měly asi kilometr daleko, ale chodily jsme tam ráno pěšky. Odpoledne jsme byly s kamarády většinou u někoho doma, na zahradě nebo v lese. Vzpomínám na své dětství ráda. Když jsem pak šla na střední školu, byl rok 1989, přišla sametová revoluce. Na období na střední škole vzpomínám také ráda. Všichni byli spokojení, veselí a ještě nic nemělo úplně jasně daná pravidla. V období mých 16 - 17 let bylo několik míst, klubů, kde jsme se scházeli. Místa, která dnes už neexistují, měla nezapomenutelnou atmosféru. Toto období mělo takový uvolněný nádech, a i když nebyly mobilní telefony a počítače, vždycky jsme věděli, kde se ve městě najdeme.

Jakou máte úplně nejstarší vzpomínku?

Z raného dětství mám jen takové záblesky, obrazy, není to ucelená vzpomínka. Říká se, že děti si uchovávají v paměti zážitky ze svého života přibližně od tří let svého věku. Pamatuji si, mohlo mi být tak dva a půl roku, obraz dědy v zakouřené kuchyni, jak hrál na akordeon. Nebo si pamatuji, když jsem byla nemocná nemohla jet s rodiči o letních prázdninách na dovolenou, jak mě nechali u babičky. Babička měla králíky a nosila mi je do postele. Nemoc si nepamatuji, ale králíky ano. Děda i babička zemřeli krátce po sobě, když mi bylo 2,5 – 3,5 roku, tak to jsou mé nejranější vzpomínky.

Pak mám jednu vtipnou vzpomínku. Přibližně do 5 let jsem bydlela v Praze, v Libni, v ulici Rudé armády. Dnes nese název Zenklova a dodnes tam jezdí tramvaj. Troleje jsou dnes přidělané k lampám veřejného osvětlení, ale kdysi byly připevněné k fasádám domů. Dětský pokoj, ve kterém jsme spaly, byl do ulice. Když jela tramvaj, viděly jsme světýlka na stěnách a zároveň se to s námi trochu otřásalo. Pak jsme se odstěhovali. Když mi bylo asi 25 let, byla jsem v Americe a tam bylo jednou v noci menší zemětřesení. Tenkrát jsem tam byla se svým klukem, který mě v noci budil a říká: „Petro, vstávej, je zemětřesení!“, a já jsem mu prý řekla: „Spi, jede tramvaj.“ A spala jsem dál, měla jsem v podvědomí, že se vůbec nic neděje, protože ty vibrace jsem měla zažité z raného dětství. To jsou některé moje nejstarší vzpomínky a člověk z nich čerpá i v dospělosti, aniž by chtěl.

Když jste byla podobně stará jako já, jak jste si představovala svůj budoucí život?

V roce 1989 jsem byla v 1. ročníku na střední škole. Vnímala jsem se ale stále jako dítě z vesnice. Kvůli střední škole jsem začala dojíždět do Prahy, poznávat tak město, a s tím přišli i noví kamarádi. Sametová revoluce s sebou přinesla některé změny, viděla jsem to i na rodičích, tatínek třeba začal podnikat. Postupně se otevíraly hranice, všichni byli hodně nadšení z možnosti cestovat a učit se cizí jazyky. Zároveň ale ve stejném roce zemřela moje nejstarší sestra a to v rodině sehrálo velkou roli. Na čas se rodina rozpadla a pak se znovu postupně dávala dohromady. Ve stejném věku jako vy jsem si i já představovala, jak budu cestovat po světě a občas jsem si i představovala, že jednou budu mít nějaké děti a muže a jak se ty moje děti budou jmenovat. A taky, že se jednou odstěhuju do Prahy, abych nemusela dojíždět, a že budu mít vlastní bydlení a psa.

A naplnily se vaše představy?

Asi ano, s rodiči nebydlím. Děti mám a i nějaké cestování se podařilo uskutečnit, než se mi narodily děti. A jsem moc ráda, že děti přišly na svět, až když mi bylo 31 a později. Potřebovala jsem dospět. Když jsem byla mladší, necítila jsem se na to mít děti.

Toužila jste po něčem, když jste byla malá? Třeba po nějaké hračce?

Určitě. Byly jsme tři holky a v jednu dobu jsme každá měla vlastní pokojík. Já jsem si hrozně přála mít kazeták. Jednou jsem se naštvála a řekla jsem rodičům, že je to strašně nespravedlivé, že ostatní kamarádi ho mají. A rodiče odpověděli, že ostatní možná mají kazeták, ale taky, že třeba nemají svůj vlastní pokojík v domě se zahradou a že se mám dobře, a žádný kazeták nebyl. V době komunismu byl obchod Tuzex, kde se neplatilo korunami, ale bony, a prodávali tam věci, které se normálně v obchodě nedaly sehnat, např. želatinové bonbóny od Hariba ve tvaru coca coly. A ty jsem si přála. A taky nějaké oblečení a boty na zimu, trička s nápisem, nekousavý svetr, něco nového, abych všechno neměla po svých starších sestřích. A chtěla jsem ještě psa, toho jsme taky nikdy neměli. ■

Chtěl jsem být taxikářem nebo automechanikem

Julie Kadlecová, foto: archiv Š. Macháčka

Pan učitel Štěpán Macháček se narodil 11. prosince 1978 na Bulovce jako druhé dítě, něco přes rok po své sestře. Malého Štěpána pak následovali ještě dva bratři, o dva a o deset let později. Kromě sourozenců vlastních má ale i dva nevlastní, jelikož po rozvodu rodičů jeho otec emigroval do západního Německa, znovu se oženil a měl další dva syny. Po ukončení základního vzdělání vystudoval čerstvě založenou Přírodní školu a dnes v ní učí zeměpis a matematiku. Jaké bylo jeho dětství?

Jaký je váš nejstarší zážitek?

No, to si úplně nepamatuju, protože mám docela málo vzpomínek z dětství, a když už se mi něco vynoří, tak to nedokážu časově zařadit. Mám spoustu vzpomínek, u nichž nevím, jestli mi byly tři nebo sedm. Vybavuju si jednu vzpomínku, že jsem měl zánět středního ucha a nemohl v noci spát. Rodiče mě pak v noci vezli do nemocnice. Anebo si pamatuju na to, jak jsem doma rozlil nějakou limonádu na židli nebo sedačku. A vím, že jsem se strašně bál, že můj nevlastní táta, který s námi tehdy byl, to zjistí. On byl docela přísný a i docela agresivní, tak jsem si na to mokré místo sedl, aby nebylo vidět. Bylo ale hrozně nepříjemné sedět takhle v mokru, navíc to studilo, ale byla to pro mě záchrana, že se na to nepřijde. Ale pak se na to teda stejně přišlo.

Měl jste jako dítě nějaké zájmy nebo chodil na kroužky?

Moc ne. Asi to zní dost divně ve světle aktivit, které děti dělají dnes. V páté třídě jsem chodil jeden rok na kytaru, moc mě to nebavilo, to se přiznám, tak jsem toho nechal. Když mi bylo asi čtrnáct, tak jsem chodil jeden nebo dva roky na šachový kroužek. A pak jsem ještě chodil ve čtrnácti nebo patnácti do hvězdárny na Petříně, tam byl astronomický kroužek.

Měl jste nějaké vysněné povolání?

Není to tak, že bych měl jedno, o němž bych snil celý život. V raném dětství jsem chtěl možná to, o čem sní malí kluci, být kosmonaut, pilot a podobně. Jistě ale vím, že když už jsem byl

starší, bylo mi třeba dvanáct, tak jsem chtěl být taxikářem nebo jsem chtěl dělat automechanika. Nevím vlastně moc proč, ale pamatuji si, že jsem to někde řekl a že babička a nevlastní táta mi říkali, že je to blbost, že budu pořád špinavý od oleje, že to je špinavá práce. Vůbec jsem nechápal, o čem mluví (smích).

Napadlo vás někdy, že se stanete učitelem?

Ne, vůbec.

Jak dobrým studentem jste byl na základní škole?

No, nic moc. Z hlediska chování jsem byl docela normální. Pokud jde o studium, myslím, že moje známky byly většinou mezi dvojkou a trojkou.

Proč jste se rozhodl pro studium na Přírodní škole?

Základní školu jsem dokončil v roce, kdy pan ředitel založil Přírodní školu. Byl jsem průměrný student, měl jsem známky 2 až 3. Podobně je na tom i většina dnešních studentů Přírodní školy, ale v roce 1992 se na střední školy dělaly přijímačky hlavně z češtiny a z matematiky. Dělal jsem přijímačky na nějaké střední ekonomické školy, obchodní akademii, ale tam jsem se vůbec nedostal. Na gympl jsem to ani nezkoušel. Františka jsem znal už delší dobu, protože učil na naší základní škole, než ho po pár měsících vyhodili. Taký založil organizaci Modrá obloha,

trochu něco jako skaut, ale více nezávislou a samostatnou. Znali jsme se i odtud, jezdili jsme do přírody a na různé akce. Když jsem zjistil, že založil školu, tak jsem si řekl, že tam zkusím jít. Udělal jsem přijímací zkoušky, a tak se dostal na Přírodní školu. Hodně prvních studentů pocházelo z Modré oblohy, kromě mě i pan učitel Marek Matura a další. Takže jsme pak vlastně přirozeně pokračovali na téhle škole.

Jaké vnímáte největší rozdíly mezi tehdejší a dnešní Přírodní školou?

Tenkrát to byla, z mého pohledu, úplná divočina, zvlášť ty začátky. Nechápu, že rodiče do téhle školy vůbec svoje děti dali. Bylo nás mnohem méně, byli jsme jen dvě třídy a v každé bylo asi dvacet studentů, takže Přírodní škola měla čtyřicet studentů plus pár učitelů. Když byl nějaký výjezd, probíhalo to v mnohem komornějším měřítku, tudíž to bylo i mnohem jednodušší.

Tenkrát se výjezdy neplánovaly jako dneska, že se zavolá do sokolovny, že se tam bude spát na Úvodáku nebo že se vozí jídlo ve várnících ze školní jídelny, to vůbec neexistovalo. Tenkrát se řeklo, že někam prostě půjdeme, tak jsme šli. Někde se nám líbilo, tak jsme si řekli, že tam budeme spát, a když hrozilo, že nás někdo odhalí, šli jsme někam dál do lesa nebo na kopec. Jídlo jsme si vařili sami. Tenkrát bylo jen podpůrné vozidlo, to řídil třeba Horák, tam se vozilo akvářko a hrnce a normálně se vařilo hromadně, pro 40 lidí to bylo jednodušší než dnes. Výjezdy byly takové divočejší a dobrodružnější.

Chybí vám něco z vašeho dětství?

Zdá se mi, že mi chybí větší volnost. Když jsem byl malý kluk, tak jsme si s bratrem, s tím o dva roky mladším, hráli na Smíchově, kde jsme tehdy bydleli. Hráli jsme si na dvorcích, prolézali kůlny, přes ploty a zídky jsme se dostávali do baráků, to by dneska absolutně nešlo. Dneska je všechno všude zamčené, všechno se hlídá, což samozřejmě chápu, ale tenkrát ta 80. léta byla taková volnější a byl to úžasný prostor na hraní. V okolí žádný park nebo les nebyl, ale tohle městské prostředí taky poskytovalo spoustu zábavy. Takže si myslím, že dětem dneska chybí určitá volnost. Všechno je takové víc sešněrované. ■

Hummus

Andrea Suchánková, foto: archiv autorky

Ingredience:

400 g vařené cizrny
3 lžíce sezamové pasty Tahini
3 lžíce olivového oleje
2 lžíce citronové šťávy
2 stroužky česneku
1 lžička římského kmínu
chilli a sůl podle chuti

Česnek oloupeme a pokrájíme na menší kousky. Poté všechny ingredience vložíme do mixéru a přibližně 5 minut mixujeme do hladké pasty. Pokud je pasta moc tuhá nebo není dohladka umixovaná, přidáme do hummusu trochu oleje a znovu mixujeme.

Hummus podáváme pokapaný olivovým olejem. Je možné ho podávat s chlebem či opečenou bagetkou. Další variantou je nakrátet k hummusu zeleninu, jako je například mrkev, okurka, paprika nebo řapíkatý celer, které můžeme v hummusu namáčet.

Tři tipy pro změnu hummusu:

1. Přidejte do něj nějaké bylinky. Může to být koriandr, bazalka, máta... Rozhodně to váš hummus osvěží. Můžete je přidat jak do mixéru, tak i poté pouze na povrch.
2. Vyměňte citrónovou šťávu za limetkovou. Bude skvěle fungovat, když přidáte ještě mátu.
3. Část olivového oleje vyměňte za olej ze sušených rajčat a 2-3 sušená rajčata přidejte také.

